

paa alle Fingre og sin vældige Merskumspibe i Haanden — et fortræffeligt Billede!

Læser man saa i Bogen, saa griber man sig Gang paa Gang i at le himmelhøjt over alle de pudsiges, jyske Anekdoter. Den bidske Glavind, den grove Kjæn Krathus, den naive, altid halveller helfulde Pæ Towt, den fingersnilde, rare Peder Christian Grummesgaard, og den gamle knirkende Storbonde Kjeld Bjerg i Lomborg — alle staar de lyslevende for en, deres Ydre, deres Tale, deres Tankegang.

Først efter at have tilbragt et Par fornøjelige Timer med at læse denne livlige Bog, som ikke mindst oplives ved Forfatterens eget, stilfærdige vestjyske Lune imellem Linjerne, først saa opdager man, hvilket vældigt Arbejde, der er gemt i Bogen. Alle Troldfolkenes Personalia er efterforsket i Arkiverne, og hvormange Forhør har Forf. ikke maattet afholde, hvormange Mennesker har han ikke maattet udspørge, før denne rige Samling af Oplysninger kunde bringes frem?

H. P. Hansen kender til Bunds Egnen og dens Folk, det har han i sine tidligere Bøger givet ligesaa gode Beviser for; men i Lune og Humør overgaar næsten denne Bog de tidligere, og den vil uden Tvivl vinde ham mange Venner i vide Krese.

Det kan ikke nok paaskønnes, at Bogen er forsynet med et fortræffeligt Person- og Sagregister: Gid alle den Slags Bøger var det!

NIELS BLICHER: TOPOGRAPHIE OVER VIUM PRÆSTEKALD. Ny Udgave ved Søren Vasegaard. 1924. Woel. 205 S.

Denne gamle fortræffelige Sognebeskrivelse af Blichers Far fra 1795 har i mange Aar været en stor Sjældenhed paa Bogmarkedet, og man maa derfor takke Hr. Vasegaard, fordi han atter har gjort den tilgængelig, og derved til sine tidligere store Fortjenester af Blicher-Forskningen — især som Forfatter af de ypperlige litterære og teksthistoriske Undersøgelser i »Nordlys-Perioden i Blichers Digtning« — nu ogsaa har føjet denne.

Bogen fortjener i høj Grad en ny Udgave. Den hører til det lødigste indenfor den ældre topografiske Litteratur, selv om dens Styrke vel ligger mere i det rent beskrivende, det egentlig topografiske, end i det lokalhistoriske, den er *selv* et betydningsfuldt og indholdsrigt lokalt Kildeskrift. Efter et geografisk Afsnit med Oversigt over Byerne og deres Størrelse, Hartkorn m. m. følger Sognets fysiske Beskaffenhed, om Geologi, Botanik, Zoologi m. m. Herefter skildres i et økonomisk Afsnit Folkemængden, Erhvervene, Husholdningen o. lign. Fjerde Afdeling om Sognets politiske Beskaffenhed begynder mærkeligt nok med Sproget; der gives baade Glossar og Sprogprøver, derefter følger Industrien, Oplysningen, Sæder og Skikke, Overtro — alt dette vilde vi vel næppe kalde »politisk«, men derimod nok Rettens Pleje, Læge- og Jordmoderforhold, Fattigvæsen, Skolevæsen og Præstekaldets Indkomster. I et Anhang nævnes Præster siden Reformationen med korte Biografier.

Som man ser, er der et mangeartet Stof, hvis Tilgængelighed vilde have været lettet yderligere, hvis Udgiveren havde udarbejdet et Register, ligesom hans Noter og Henvisninger giver yderst kærkomne Oplysninger for Brugeren.

H. K. KRISTENSEN: LUNDE SOGN I VESTER HORNE HERRED. Kolding 1923. 184 S.

Der er ved at danne sig en fortræffelig Skik flere Steder i Landet: Sogneraadet eller en Kres af Sognets Beboere henvender sig til en historisk-interesseret Mand, meget ofte Læreren, og sætter ham i Stand til, med Godtgørelse af Rejseudgifter til Arkiverne og med Afholdelse af Trykomkostninger at sammenarbejde, skrive og faa trykt en Sognebeskrivelse. Rigsarkivet har i den forløbne Sommer haft Besøg af ikke saa faa Lærere, øjensynlig oftest fra Jylland, som var udsendt af Sognefolk, og blandt dem var ogsaa Lærer H. K. Kristensen, Frøstrup, hvis Udgivelse af nærværende Sognebog havde opmuntret Nabosognet Outrups Beboere til at forsøge sig paa lignende Vis. Dette Samarbejde mellem Lærer og Sognefolk har ofte ført til Nedsættelsen